

PROPOZÍCIE CELOŠTÁTNEJ SÚŤAŽE V TVORBE DUCHOVNEJ POÉZIE, PRÓZY A DRÁMY S MEDZINÁRODNOU ÚČASŤOU – XIV. GORAZDOV LITERÁRNY PREŠOV

Názov súťaže: XV. Gorazdov literárny Prešov

Termín a miesto konania: január – december 2010, Prešov

Vyhlasovatelia súťaže:

Šarišské osvetové stredisko, Prešov
Spoločnosť svätého Gorazda, Bratislava
Gréckokatolícke arcibiskupstvo, Prešov
Národné osvetové centrum, Piešťany/Bratislava

Spoluvyhlasovatelia súťaže:

Cyrlometodská spoločnosť, Bratislava
Gorazdus, n. o., Prešov
Knížnica P. O. Hviezdoslava, Prešov
Matica slovenská, Martin
Oblasťná rada Matice slovenskej, Prešov
Rada Konferencie biskupov Slovenska pre vedu, vzdelanie a kultúru, Bratislava
Spolok svätého Cyrila a Metoda, Michalovce
Spolok svätého Vojtecha, Trnava
Svetové združenie Slovákov v zahraničí, Bratislava
Úrad pre Slovákov žijúcich v zahraničí, Bratislava

Zameranie a cieľ súťaže:

Jubilejný XV. Gorazdov literárny Prešov je súčasťou XXI. svätogorazdovských dní na Slovensku a Dekády svätého Gorazda na Slovensku 2005 – 2015, nad ktorými záštitu prevzal prezident Slovenskej republiky Ivan Gašparovič. Tvorí tiež súčasť Roka kresťanskej kultúry 2010 na Slovensku, ktorý je aj svätogorazdovským rokom, pretože jedným z rozhodujúcich dôvodov vyhlásenia roka 2010 za Rok kresťanskej kultúry na Slovensku sú aj jubileá viažuce sa k osobnosti prvého po mene známeho polyhistora a svätca slovenského pôvodu Gorazda. Ide o 1125. výročie jeho pravdepodobného ustanovenia za arcibiskupa metropolitu a za rektora vysokoškolského veľkomoravského učilišťa po zosnulom Metodovi a 20. výročie zrodu novodobej svätogorazdovskej tradície Slovákov. Jej poslaním je skúmanie a približovanie reálií o živote, osobnosti a mnohodoménovom diele svätého Gorazda, rovnako aj pestovanie jeho kultu a úcty k nemu.

Toto súťažné podujatie je platformou pre rozvoj literárnej tvorivosti nábožensky orientovanej literárnej spisby a jej odborné usmerňovanie. Súťaž je celoštátna, s medzinárodnou účasťou. Orientuje sa na autorov všetkých vekových kategórií, ktorí vo svojom literárnom diele stvárnajú prvopočiatky našich kresťanských dejín a tradícií, zachytávajú život významných osobností kresťanskej histórie i súčasnosti, oceňujú a oslavujú duchovné hodnoty kresťansky orientovanej kultúry. Súťaž nie je tematicky ohraničená. Autori by sa však vo svojich literárnych prácach mali inšpirovať predovšetkým dielom nášho prvého známeho literáta, spisovateľa, prekladateľa – slovenského pôvodu – svätého Gorazda. Práve Gorazdovi sa pripisuje autorstvo omšovej knihy Kyjevské listy, spoluautorstvo na dielach Život Konštantína a Život Metoda (podľa P. J. Šafárika, E. Paulinyho, Š. Ondruša i ďalších bádateľov plné autorstvo diela Život Metoda). Gorazd sa výraznou mierou pričínal aj o prvé preklady do staroslovenského jazyka, najmä preklad Knihy kníh – Biblie, ale aj o literárne, pedagogické, právnické a iné texty.

Cieľom súťaže je:

- Prispieť k poznaniu života a diela sv. Gorazda, prvého po mene známeho polyhistora – literáta, prekladateľa, filológa, pedagóga andragóga, historika, politológa, diplomata, teológa, veľkňaza, svätca a mysliteľa slovenského pôvodu, ktorý sa spolu so solúnskymi vzdelancami a vierozvestmi sv. Cyrilom a sv. Metodom zaslúžil o rozvoj našej kresťanskej orientácie a o polozenie základov našej národnej kultúry, písomníctva, literatúry, vzdelanosti, identity a štátnosti.
- Iniciať tvorbu duchovnej poézie, prózy a drámy na Slovensku.
- Vytvoriť platformu na odborné usmerňovanie takejto tvorby a tvorivý dialóg autorov venujúcich sa nábožensky orientovanej literárnej spisbe.

Gorazdov literárny Prešov cieľavedome, v duchu Medzinárodného dohovoru na ochranu nehmotného kultúrneho dedičstva (Generálna konferencia UNESCO, Paríž 17. októbra 2003), prispieva k plneniu dôležitej úlohy pri tvorbe, ochrane, zachovávaní, no najmä znovuvytváraní sakrálneho nehmotného kultúrneho dedičstva, kde má svoje pevné miesto aj svätogorazdovská tradícia, a tým podporuje kultúrnu rozmanitosť a ľudskú tvorivosť.

Podmienky súťaže:

1. Súťaže sa môže zúčastniť každý občan Slovenskej republiky, a to vrátane Slovákov žijúcich v zahraničí a tvoriacich v slovenskom jazyku, ktorým doteraz ešte nebola knižne vydaná publikácia.
2. Súťaží sa v troch literárnych druhoch: duchovná poézia, próza a dráma (divadelná hra).
Autori budú rozdelení do dvoch vekových kategórií:
a) žiaci ZŠ,
b) mládež (študenti SŠ) a dospelí autori.
3. Zúčastnení autori môžu poslať do súťaže svoje práce napísané v slovenskom jazyku, najviac však 3 poetické útvary (v rozsahu do 10 strán), prozaický útvar (v rozsahu do 25 strán – napísaných strojom, formát A4) a divadelnú hru (bez obmedzenia počtu strán).
4. Prihlásené práce nesmú byť až do vyhlásenia výsledkov tejto súťaže nikde publikované a ani prihlásené do inej súťaže.
5. Práce treba poslať v písomnej podobe v 4 kópiách, uviesť meno a priezvisko autora, dátum a miesto narodenia, povolanie a adresu, prípadne uviesť aj pseudonym. Príspevky je vhodné poslať aj v elektronickej podobe (e-mail, CD, disketa).
6. Literárne práce treba poslať na adresu:
PhDr. Dagmar Rusnáková, metodička
Šarišské osvetové stredisko
Námestie legionárov 6
P. O. BOX 146, 080 01 Prešov
tel.: 051/772 47 49, tel. a fax: 051/772 47 49
e-mail: kultura@po.psg.sk
Každá obálka so súťažnými prácami musí byť označená: Gorazdov literárny Prešov 2010.
7. Texty súťažných prác sa autorom nevracajú.

Priebeh súťaže:

Súťaž je jednokolová. Jej uzávierka je 15. októbra 2010. Vyhodnotenie súťaže za účasti ocenených autorov, odbornej poroty a organizátorov sa uskutoční do 5. decembra 2010.

Vyhodnotenie a ocenenia súťaže:

1. Súťažné práce posúdi odborná porota, ktorá vyhlasovateľom súťaže navrhne udeliť ocenenia autorom víťazných prác v každej kategórii.
2. V prípade, že súťažné práce nedosiahnu požadovanú úroveň, môže odborná porota vyhlasovateľom navrhnúť, aby niektorú z cien neudelili.
3. Vybrané príspevky ocenených autorov budú uverejnené v Zborníku XV. Gorazdov literárny Prešov 2010.

Vyhlásenie súťaže:

1. Propozície súťaže budú zverejnené prostredníctvom regionálnych osvetových stredísk a v dennej a odbornej tlači, na webových stránkach Národného osvetového centra Piešťany/Bratislava (www.nocka.sk), Šarišského osvetového strediska Prešov www.sos-po.yw.sk/news.php, Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí (www.uszz.sk), Svetového združenia Slovákov v zahraničí (www.szs.sk), na webových stránkach členských organizácií, resp. (po získaní súhlasu) aj individuálnych členov Svetového združenia Slovákov v zahraničí a v ďalších médiách.
2. Výsledky súťaže budú vyhlásené na vyhodnotení súťaže v Prešove do 5. decembra 2010 a v médiách, ktoré zverejnili propozície tejto súťaže.

Spríevodné podujatie:

Vyhlásenie výsledkov súťaže v Prešove bude spojené so slávnostnou sv. omšou vo východnom ohrade, umeleckým programom a tvorivou dielňou na tému **Duchovná poézia, próza a dráma na Slovensku**.

Úhrada nákladov:

Vyhlasovatelia súťaže uhradia zúčastneným autorom časť výdavkov spojených s účasťou na vyhodnotení súťaže v Prešove, a to na základe schválenia žiadosti o poskytnutie dotácie na podporu projektu GLP v roku 2010 Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky.

Kontakt a ďalšie informácie o XV. Gorazdovom literárnom Prešove:

Šarišské osvetové stredisko

PhDr. Vladimír Husár, riaditeľ ŠOS

PhDr. Dagmar Rusnáková, metodička

Námestie legionárov 6

P. O. BOX 146, 080 01 Prešov

tel.: 051/772 47 49, tel. a fax: 051/772 47 49

e-mail: kultura@po.psg.sk

PaedDr. Miroslav Holečko,

predseda Spoločnosti svätého Gorazda,

prvý podpredseda Cyrilometodskej spoločnosti,

kurátor pre kresťanské tradície,

Národné osvetové centrum, Námestie I. Kraska 1,

921 01 Piešťany

Korešpondenčná adresa: Národné osvetové centrum

Námestie SNP 12; 812 34 Bratislava

mobil: ++421 918 817 131; tel: ++421 20 482 542

e-mail: holecko@nocka.sk